

SLOVÁCI, VRÁŤTE SA

Nedostatok kvalifikovaných ľudí trápi na Slovensku stále viac firiem. Jedným z riešení je pritiahnúť späť Slovákov, ktorí sa presadili v zahraničí, alebo tam študujú. Pracovné príležitosti a študentské stáže ponúka od roku 2013 aj Slovak Professionals Abroad Program neziskovej organizácie LEAF. Podľa riaditeľky programu Jany Trnovskej môže byť rok 2018 rekordný.

O návrat prejavilo záujem 400 Slovákov. Ktoré pozície a firmy ich najviac lákajú vrátiť sa domov?

TOP 5 NAJŽIADANEJŠÍCH STÁTNÝCH INŠTITÚCIÍ

Kancelária
prezidenta SR

Zastúpenie Európskej
komisie na Slovensku

Ministerstvo
hospodárstva

RTVS

Inštitút finančnej
politiky

TOP 5 NAJATRAKTÍVNEJŠÍCH BIZNIS FIRIEM

Crowdberry

Sygic

Forbes

Boston Consulting
Group

Neulogy Ventures

Focus

NÁVRAT SLOVÁKOV

ČASŤOU SRDCA SOM STÁLE V ÁZII

Po strednej škole sa Dominika Žiaková rozhodla k nemčine a angličtine pridať tretí, perspektívny biznisový jazyk a získala päťročné štipendium od taiwanskej vlády. Vyštudovala financie na prestížnej National Taiwan University v Tchaj-peji. Vďaka programu Slovak Professionals Abroad neziskovej organizácie LEAF si hneď po škole našla prácu na Slovensku v britskej private equity spoločnosti so sídlom v Bratislave IPM LLP a za dva roky sa zo štážistky stala Head of Investor Relations.

Vedeli ste po čínsky, predtým ako ste odišli študovať na Taiwan?

Keď som odchádzala na Taiwan, išla som s jednosmernou letenkou. Po čínsky som nevedela ani slovo. Na škole neponúkali programy v angličtine, nezostalo mi nič iné, len sa naučiť po čínsky. Začiatok bol veľmi ťažký a celý prvý rok som sa venovala intenzívnemu štúdiu jazyka. Na konci roka som sa dokázala dorozumieť, spravila som si TOCFL certifikát a mohla som ísť študovať na National Taiwan University. Bola som jediná zahraničná študentka v mojom ročníku.

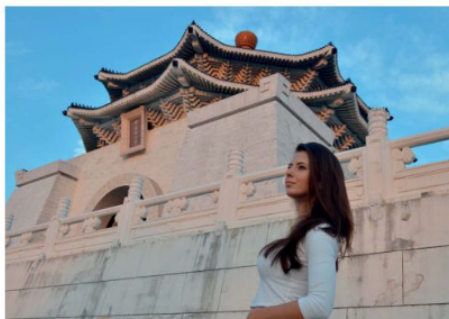
Ako vás prijali?

Museli si na mňa zvyknúť. Hoci sú veľmi milí k cudzincom a na začiatku sú otvorení, len

ťažko si ľudí púšťajú k telu. Zo začiatku si moji spolužiaci mysleli, že som len výmennou študentkou, lebo sa nestáva často, že by tam Európania absolvovali celé štúdium. Až v druhom ročníku si uvedomili, že som ich spolužiačka a prijali ma medzi seba.

Štvorročné štúdium ste zvládli o pol roka skôr. Plánovali ste sa vrátiť späť na Slovensko?

Nemala som presný plán, chcela som zostať v Ázii a potom sa rozhodnúť. Od známych som počula o programe Slovak Professionals Abroad, ktorý zároveň v tom čase uverejnil inzerát na platforme Slováci na Taiwane, ktorú som založila pre našu malú komunitu asi 40 Slovákov. Prekvapilo ma, koľko je na Slovensku príležitostí a aké zaujímavé projekty pochádzajú

z regiónu. Deadline pre prihlášku bol 10. január, ešte som mala posledné skúšky, ale skúsila som to. Potom to už išlo veľmi rýchlo. Po sérii úloh a pohovorov ma chceli vidieť v IPM aj osobne, tak som sa po poslednej skúške zbalila a prišla domov. Vzali si týždeň na rozmyslenie, ale už ďalší deň sa mi ozvali, aby som nastúpila v pondelok do práce. V marci to budú dva roky.

Za dva roky vo firme ste sa vypracovali zo stážistky na Head of Investor Relations. Čo je vaša úloha?

IPM je veľmi dynamická firma. Aj keď private equity svet je prevažne mužský, naši partneri nepozerajú na pohlavie či vek, hľadajú motivovaných ľudí, ktorým umožnia rozvíjať svoj talent. V rámci Investor Relations budujeme a udržiavame vzťahy s partnermi a investormi. Predstavujeme im investičné príležitosti, organizujeme road-shows a konferencie, kde prezentujeme naše portfóliové firmy ako SEC, GA Drilling či AeroMobil. Mám možnosť priblížiť sa späť k Ázii, kde budujeme ďalšiu vetvu IPM China a IPM Korea. Cez ne pripravujeme pôdu na ďalšie kolá financovania a potenciálne exity do Ázie. Naším cieľom je minimalizovať predsudky voči čínskym i celkovo

ázijským partnerom, ktorí sú často videní ako veľkí dravci a tunajší podnikatelia sa ich istým spôsobom boja. Vďaka tomu, že som Európanka, no rozumiem čínskej kultúre a zmysľaniu, dokážem prepojiť tieto dva svety.

Neláka vás pracovať v zahraničí?

Na Slovensku som veľmi spokojná. Jedným z hlavných dôvodov sú rodina a snúbenec. Môžem kedykoľvek zavolať rodičom alebo ich navštíviť, sme v jednom časovom pásme. Veľké plus je možnosť vidieť cez víkend Tatry. Necítim sa ukrátená o skúsenosti z medzinárodného prostredia. IPM má globálne partnerstvá, ktoré mi umožňujú cestovať po Ázii, Európe alebo USA. Na škole som stretla veľa svetových kapacít z oblasti akadémie a biznisu. Je ale iné rozprávať sa s ľuďmi, ktorí pochádzajú z toho istého prostredia ako ja a vidieť, aké úspechy dosiahli vo svete. Snažíme sa budovať komunitu technologických a sociálnych inovátorov, s ktorými chceme dostať Slovensko na mapu sveta. Preto je nevyhnutné, aby sme podporovali mladé talenty a dali im dôvod vrátiť sa domov. Mne to ukázal LEAF a cítim, že je pre mňa oveľa zmyslupľnejšie robiť s takými ľuďmi a prispieť k budovaniu nielen ich snov, ale aj krajiny a regiónu. ¹¹

TOP 5 NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Transparency
International Slovakia

Inštitút pre dobre
spravovanú spoločnosť

The Duke of
Edinburgh's International
Award Slovensko
Nadácia Zastavme
korupciu
LEAF

NAJŽIADANEJŠIE POZÍCIE

Analytika
Business development
Marketing
Projektový manažment
Konzulting

ODKIAĽ SA NAJVIAC VRACAJÚ

Veľká Británia

USA
Česká republika
Rakúsko
Francúzsko
Nemecko

NAJČASTEJŠIE DŮVODY PRE NÁVRAT

Emocionálne puto
(rodina, kamaráti, láska)

Konkrétna pracovná
ponuka
Možnosť rýchlejšieho
kariérneho postupu

STARTUPISTKY

METODOLÓGIA

Uvádzané investície sú brané ako minimálne doterajšie investície, nie sú do nich zahrnuté aktuálne prebiehajúce investičné kolá, ktorých výška nie je zverejnená. Uprednostňované boli zakladateľky a spoluzakladateľky startupov, pričom väčšia váha bola pripisovaná riadiacim pozíciám (CEO), či finančným, technologickým a produktovým pozíciám. Medzi ďalšie hodnotené kritéria spadajú posledné dostupné tržby startupu a taktiež odvetvie, v akom pôsobí – technologické a rýchlo rastúce odvetvia mali prednosť pred odvetviami s menším rastovým potenciálom, ktorý je pre startupy kľúčový. Napokon, uprednostňované boli startupy s plne vyvinutým a funkčným produktom.

1. Simona Franková

SPOLUZAKLADATELKA A CEO
NG AVIATION SE

Investícia: 1,3 milióna eur

Rodáčka z Prešova vyštudovala kontrolu letovej prevádzky v Košiciach. Po skončení školy pracovala aj pre európsku agentúru Eurocontrol v Bruseli. Pred dvoma rokmi založila spolu s bratom startup NG Aviation SE, ktorý vyvíja mapový softvér na urýchlenie komunikácie letových dispečerov. Naposledy získali investíciu 500-tisíc eur, čím sa celkové investície do startupu navýšili na 1,3 milióna eur. Prvú verziu produktu dokončili iba v marci tohto roka, no už teraz majú dvoch klientov, jedným z nich je pražské letisko. Ďalší záujem o ich navigačný systém majú klienti z Ázie. „Implementácia systému na letisku trvá rok, čiže prvé tržby vykážeme v druhej polovici tohto roka,“ spresnila Franková. V súčasnosti je startup súčasťou pražského kozmického akceleračného ESA BIC Prague.

2. Andrea Žitná

CHIEF REVENUES OFFICER ELVIE

Investícia: 9,62 milióna eur

Vyštudovala fyziku na Oxforde a biznis na Harvarde. Po skon-

čení štúdií pracovala niekoľko rokov ako konzultantka pre McKinsey & Company. Dnes pôsobí ako finančná riaditeľka londýnskeho „femtech“ startupu Elvie, so zameraním na zdravie ženy. Počas tohto roka má startup predstaviť novú verziu svojho produktu, ktorý pomáha ženám posilňovať panvovú oblasť. Produkt má široké spektrum použitia: od zmierňovania popôrodných príznakov, cez prevenciu inkontinencie až po zlepšovanie sexuálneho zážitku. Naposledy získal startup investíciu 5 miliónov eur od fondu rizikového kapitálu Octopus Ventures.

3. Lujza Bubánová

SPOLUZAKLADATELKA A CEO
EMOTION ID

Investícia: 200-tisíc eur

Je na čele digitálneho startupu Emotion ID, ktorý vyvíja produkt YouFirst. Ten má dve vetvy: jedna analyzuje videá influencerov na sociálnych sieťach a radí im, ako čo najlepšie zvýšiť dosah na divákov, druhá sa zameriava na podobnú činnosť pre televízie a filmové štúdiá, napríklad v Latinskej Amerike, USA či v Nemecku a Rusku. Bubánová smeruje startup k čoraz väčšej orientácii na americký trh a začína s väčším náborom do tímu, ktorý aktuálne tvorí 12 ľudí. Do startupu na začiatku vložili peniaze Neulogy Ventures a angel investor Vladimír Vokál. V súčasnosti uzatvára nové investičné kolo pod vedením Patrica Phelana z Phelan Labs.

4. Andrea Zahurancová

SPOLUZAKLADATELKA
A CREATIVE DIRECTOR EYERIM

Investícia: 1,77 milióna eur

Je jednou zo štyroch spoluzakladateľov startupu eyerim – najväčšieho a najrýchlejšie rastúceho e-shopu s očnou optikou v regióne strednej a východnej Európy. Zastáva pozíciu kreatívnej riaditeľky e-shopu, ktorý aktuálne pôsobí v 17 krajinách sveta a za minulý rok vykázal tržby 3,3 milióna eur. Naposledy do startupu investoval fond 3TS Capital Partners 1,57 milióna eur, predtým získal seed investíciu vo výške 200-tisíc eur od Neulogy Ventures.

5. Soňa Pohlová

SPOLUZAKLADATELKA
A PRODUCT DEVELOPMENT
DIRECTOR ECOCAPSULE

Investícia: 1,55 milióna eur

Je spolumajiteľkou architektonického štúdia Nice&Wise a spoluzakladateľkou mobilného ekologického domčeka Ecocapsule, ktorý posledné tri roky púta pozornosť svetových médií. Tento rok začali s dodávkou prvých 50 kusov kapsúl, ktoré poputujú do Japonska, Austrálie aj do USA.

Budúci rok plánujú spustenie sériovej výroby, preto majú aktuálne otvorené investičné kolo na dva milióny eur. V roku 2016 zaradil americký Forbes Soňu Pohlovú medzi sto najúspešnejších európskych podnikateľiek.

6. Jana Escher

SPOLUZAKLADATELKA
A PREVÁDZKOVÁ RIADITEĽKA
BOATAROUND

Investícia: 875-tisíc eur

Pôvodne pracovala na manažerskej pozícii pre portál Booking.com, napokon sa však rozhodla odísť a s kolegom Pavlom Pribišom založili online platformu na prenájom lodí Boataround. Dnes pôsobia na piatich kontinentoch, ponúkajú 9 500 lodí v 38 krajinách, od Bora-Bora až po arktický Svalbard. Podľa ich slov tak vlastnia najväčší katalóg lodí na prenájom na svete a blížia sa k pokoreniu hranice dvoch tisícok zákazníkov. Startupu sa pritom darí: už v prvom kvartáli tohto roka dosiahol s tržbami 90 percent celého roku 2017.

7. Mária Virčíková

SPOLUZAKLADATELKA A CHIEF
INNOVATION OFFICER MATSUKO

Investícia: 730-tisíc eur

V minulosti sa hneď dvakrát umiestnila v rebríčku Forbes 30pod30. Odvtedy sa stala spoluzakladateľkou a šéfkou inovácií v technologickej firme Matsuko, ktorá aktuálne vyvíja „Skype budúcnosti“ – technológiu, ktorá umožní 3D holografické konferencie v rozšírenej realite. Medzi ich klientov patrí napríklad kozmetická firma Symrise s ročným obrátom 3 miliardy eur, ale aj Microsoft, Michelin či jedno z najväčších herných štúdií na svete Ubisoft. Pred rokom sa zúčastnili na finále svetovej súťaže Startup World Cup a obsadili tretie miesto. Práve uzatvárajú ďalšie investičné kolá cez slovensko-britský fond IPM a portál Crowdfunder.

8. Veronika Osvaldová

SPOLUZAKLADATELKA A CEO
SMARTHEAD

Investícia: -

Veronika Osvaldová vyhrala v roku 2016 slovenské kolo súťaže Chivas Venture s online platformou na promovanie zodpovednosti firiem. Zúčastnila sa na svetovom finále v Los Angeles, kde sa spomedzi 3000 projektov umiestnila v top 30. Po výhre strávila mesiac v startup akcelératore v Oxforde a neskôr leto v Silicon Valley. Startup má už niekoľko firemných zákazníkov, ako napríklad Slovenské elektrárne, Pixel Federation, Dell, Eset, Citibank, T-Mobile, či O2. Najnovšie sa stal aj partnerom OSN pri promovanií cieľov trvalo udržateľného rozvoja. Osvaldová práve hľadá investičného partnera, ktorý startupu pomôže preraziť na americkom trhu.

častnila sa na svetovom finále v Los Angeles, kde sa spomedzi 3000 projektov umiestnila v top 30. Po výhre strávila mesiac v startup akcelératore v Oxforde a neskôr leto v Silicon Valley. Startup má už niekoľko firemných zákazníkov, ako napríklad Slovenské elektrárne, Pixel Federation, Dell, Eset, Citibank, T-Mobile, či O2. Najnovšie sa stal aj partnerom OSN pri promovanií cieľov trvalo udržateľného rozvoja. Osvaldová práve hľadá investičného partnera, ktorý startupu pomôže preraziť na americkom trhu.

9. Petra Kemková

SPOLUZAKLADATELKA MINTY

Investícia: 230-tisíc eur

Petra Kemková založila spolu s partnerom Andrejom Kizlinom startup Minty krátko po návrate z Londýna. Dostali sa s ním do nemeckého akcelératora Next Media, ktorý do nich zainvestoval prvých 50-tisíc eur. Platforma, ktorá spája dizajnérov a umelcov so zákazníkmi, má zaregistrovaných už viac ako 1 600 ilustrátorov a na konte spolupráce napríklad s nemeckou tlačovou agentúrou DPA či s mediálnym domom Axel Springer a britským The Guardian. Iba nedávno uzatvorili zmluvu s Adobe Stock, kde bude mať Minty exkluzívnu kolekciu na predaj licencií. „Adobe cloud má 11,3 milióna subscriberov. Číže obrázky našich umelcov sa dostanú k všetkým týmto potenciálnym zákazníkom,“ hovorí Petra Kemková.

10. Martina Drahošová

HEAD OF BUSINESS
DEVELOPMENT IXWORX

Investícia: 1 milión eur

Pracuje ako biznis developerka v technologickom startupe ixworx, ktorý poskytuje klientom 3D vizualizáciu ich produktu a návod na jeho použitie. „Spočiatku sa mi to zdalo super, že pracujem s chalanmi. Ale potom som videla, že na rozhodujúcich postoch sú všade muži. Samozrejme, že žene je tam potom ťažšie sa dostať. Tým, že som ešte aj mladá žena, tak muži, najmä starší, mi automaticky tykajú, neberú ma vážne. Myslia si, že im mám podať kávu,“ povedala naposledy v rozhovore pre októbrové číslo magazínu For-

Martina Drahošová (vpravo) na obálke októbrového čísla Forbes.

bes (bola jednou z troch žien na jeho titulke). V súčasnosti pôsobí v New Yorku, kde hľadá pre startup nových klientov a snaží sa prechádzať od menších zákazníkov k medzinárodným korporáciám – čo sa jej aj darí.